

Predmet C-636/21**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

15. listopada 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. listopada 2021.

Tužitelj i žalitelj:

NN

Tuženik i druga stranka u žalbenom postupku:

Regione Lombardia

Predmet glavnog postupka

Žalba podnesena Consigljiju di Stato (Državno vijeće, Italija) protiv presude kojom je Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Okružni upravni sud za Lombardiju, Italija) odbio tužbu koju je jedan poljoprivrednik podnio protiv uredbe koju je donijela Regione Lombardia (regija Lombardija, Italija) i kojom je odbijeno da mu se dodijele potpore predviđene za poticaj sektorâ jaja i mesa peradi u Italiji nakon izbijanja epidemije influence ptica.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na to je li nacionalni propis koji se tumači i primjenjuje na način da se potpore predviđene za naknadu štete koju je prouzročila influenza ptica dodjeljuju samo poduzetnicima koji su aktivni na datum podnošenja zahtjeva u skladu s pravilima koja se predviđaju člankom 220. Uredbe br. 1308/2013 i Provedbenom uredbom 2019/1323.

Članak 267. UFEU-a

Prethodno pitanje

„Protivi li se članku 220. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/1323 od 2. kolovoza 2019. nacionalni propis (kao što je Decreto Ministeriale (Ministarska uredba) od 15. siječnja 2020. koju je donio Ministro delle politiche agricole alimentari e forestali (ministar poljoprivrede, prehrane i šumarstva, Italija)) koji se tumači i primjenjuje na način da pristup mjerama za naknadu štete koju je prouzročila influenza ptica imaju samo poduzetnici koji na datum podnošenja zahtjeva nisu prestali obavljati djelatnost?”

Navedene odredbe prava Europske unije

Članak 107. UFEU-a

Članak 42. UFEU-a

Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007; konkretno, članak 220.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1323 od 2. kolovoza 2019. o izvanrednim mjerama potpore za sektore jaja i mesa peradi u Italiji; konkretno, članak 2.

Smjernice Europske unije o državnim potporama u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima za razdoblje 2014. – 2020.; konkretno, točka 66., točka 75. podtočka (f) i točka 365.

Navedene nacionalne odredbe

Decreto del Ministero delle Politiche agricole, alimentari e forestali del 15 gennaio 2020 – Modalità di attuazione del regolamento di esecuzione (UE) n. 2019/1323 della Commissione, relativo a misure eccezionali di sostegno del mercato nei settori delle uova e delle carni di pollame in Italia (Uredba Ministarstva poljoprivrede, prehrane i šumarstva od 15. siječnja 2020. – Pravila za prenošenje Provedbene uredbi Komisije (EU) br. 2019/1323 o izvanrednim mjerama potpore za sektore jaja i mesa peradi u Italiji); konkretno, članak 3. i članak 4. stavak 2.

Kratki pregled činjeničnog stanja i postupka

- 1 Poljoprivrednik NN bio je vlasnik triju peradarskih gospodarstava. Zbog sanitarnih ograničenja uslijed epidemije influence ptica od listopada do prosinca 2017. osoba NN morala je u više navrata obustaviti djelatnost tih gospodarstava. Osoba NN potom je u studenome 2019. prenijela gospodarstva na svoju djecu.

- 2 Talijansko Ministarstvo poljoprivrede, prehrane i šumarstva donijelo je 15. siječnja 2020. Ministarsku uredbu br. 383/2020 o pravilima za prenošenje Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2019/1323 o izvanrednim mjerama potpore za sektore jaja i mesa peradi u Italiji. Tom su se ministarskom uredbom predvidale potpore za naknadu štete koju je prouzročila epidemija influence ptica. Konkretno, u skladu s člankom 3. te uredbe zahtjev mogu podnijeti: (a) poduzetnici koji se bave proizvodnjom jaja; (b) poduzetnici koji se bave proizvodnjom podmladaka peradi; (c) poduzetnici koji se bave uzgojem pilenki, nesilica i tovne peradi; (d) pakirni centri za jaja. Osim toga, u skladu s člankom 4. stavkom 2. te uredbe, u svrhu pristupa potporama potrebno je dokazati štetu pretrpljenu zbog provedbe sanitarnih mjera koje su donesene kako bi se suzbila epidemija influence ptica od 1. listopada 2017. do 30. lipnja 2018.
- 3 Na temelju Ministarske uredbe br. 383/2020 osoba NN 10. travnja 2020. podnijela je regiji Lombardiji zahtjev za dodjelu potpora. Regija Lombardija odbila je taj zahtjev jer osoba NN nije bila vlasnik peradarskih gospodarstava na datum podnošenja tog zahtjeva i stoga nije ispunila uvjet predviđen člankom 3. navedene ministarske uredbe. Naime, u skladu s tom odredbom potporama mogu pristupiti samo poduzetnici koji posluju u sektoru peradarstva. U tom pogledu, nije se smatrala relevantnom okolnost koju je navela osoba NN i koja se odnosila na to da su djelatnost nastavila obavljati njezina djeca.
- 4 Osoba NN podnijela je Tribunaleu amministrativo regionale per la Lombardia (Okružni upravni sud za Lombardiju) tužbu protiv odluke o odbijanju koju je donijela regija Lombardija. Međutim, taj je sud odbio tužbu, pri čemu je konkretno smatrao da Provedbena uredba 2019/1323 ima za cilj potaknuti poljoprivrednika koji je još uvijek aktivan na način da mu se popravi pretrpljena šteta, ali ne kao naknada štete poduzetniku, nego kao tržišna potpora i stoga potpora aktivnim poduzetnicima. Osim toga, Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Okružni upravni sud za Lombardiju) smatra da se ne može isključiti mogućnost da je poljoprivredno gospodarstvo, koje su preuzela djeca osobe NN, moglo pristupiti potporama, ali zahtjev su trebali podnijeti novi poduzetnici, a ne otac koji više nije poduzetnik.
- 5 Podneskom zaprimljenim 19. ožujka 2020. osoba NN podnijela je žalbu Consigliju di Stato (Državno vijeće) protiv odluke Tribunalea amministrativo regionale per la Lombardia (Okružni upravni sud za Lombardiju). Osoba NN u toj je žalbi izričito zahtijevala da se u skladu s člankom 267. UFEU-a Sudu uputi pitanje u pogledu pravilnog tumačenja članka 220. Uredbe (EU) br. 1308/2013 i Provedbene uredbe 2019/1323, odnosno odredaba prava Europske unije koje su prenesene Ministarskom uredbom br. 383/2020 od 15. siječnja 2020.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 6 Prema tumačenju regije Lombardije koje je primijenio Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Okružni upravni sud za Lombardiju), u skladu s

člankom 3. Ministarske uredbe br. 383/2020 pristup potporama imaju samo poduzetnici koji su u trenutku podnošenja zahtjeva još uvijek obavljali djelatnost u sektoru jaja i mesa peradi u Italiji. Međutim, iz skupine korisnika potpora isključuju se poduzetnici koji su naknadno prestali s obavljanjem djelatnosti, iako su pretrpjeli štetu koju je prouzročila epidemija influence ptica.

- 7 To se tumačenje izvodi iz predmeta Ministarske uredbe br. 383/2020 koji se odnosi na potporu za sektore jaja i mesa peradi u Italiji. Iako je određena štetnim događajem koji se nužno nalazi u prošlosti, gospodarska mjera „tržišne potpore” odnosi se na budućnost, s obzirom na to da se dodjeljuje u korist gospodarstava koja su aktivna u trenutku podnošenja zahtjeva i koja su još sastavni dio tržišta. Tržištem se smatraju svi poduzetnici koji posluju na tom tržištu u određenom trenutku, a ne subjekti koji su na tom tržištu poslovali prije nego što su predviđene potpore.
- 8 Osoba NN osporava tumačenje Ministarske uredbe br. 383/2020 koje zagovara regija Lombardija i smatra da potpore predviđene u navedenoj uredbi imaju svojstvo naknade pretrpljene štete i, kao takve, treba ih dodijeliti upravo poduzetnicima koji su obavljali djelatnost u trenutku šetnog događaja, čak i ako su naknadno prestali obavljati djelatnost.
- 9 Osim toga, osoba NN smatra da je tumačenje regije Lombardije nepravedno jer se njime uskraćuje mogućnost da potporama pristupaju upravo poduzetnici koji su najteže pogođeni epidemijom influence ptica, odnosno poduzetnici koji su zbog akumuliranih dugova bili primorani prestati s obavljanjem svoje djelatnosti prije nego što su odobrene kompenzacijske mjere.
- 10 Naposljetku, osoba NN ističe da odobrenje kompenzacijskih mjera svim poduzetnicima koji su bili aktivni u trenutku šetnog događaja može potaknuti poštovanje sanitarnih mjera jer se subjekti mogu osloniti na to da će kasnije dobiti naknadu pretrpljene štete.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 11 Consiglio di Stato (Državno vijeće) prije svega ističe da ishod spora ovisi o tumačenju članka 220. Uredbe br. 1308/2013 i Provedbene uredbe 2019/1323, što su odredbe Europske unije koje su prenesene Ministarskom uredbom br. 383/2020 od 15. siječnja 2020.
- 12 Osim toga, Consiglio di Stato (Državno vijeće) ističe da doslovno tumačenje propisa prava Europske unije u području državnih potpora u poljoprivrednom sektoru ne omogućuje da se potvrdi ili isključi mogućnost da gospodarstva za uzgoj peradi trebaju obavljati djelatnosti na datum podnošenja zahtjeva i/ili isplate potpore. Stoga se čini da pravilno tumačenje navedenih propisa treba utvrditi upućivanjem na cilj koji se nastoji postići propisima.

- 13 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, cilj propisa prava Europske unije u području državnih potpora u poljoprivrednom sektoru jest tržišna potpora i njima se nastoji stvoriti poticajni učinak, odnosno potaknuti nastajanje ili razvoj inicijativa u navedenom sektoru. Prema mišljenju Consiglia di Stato (Državno vijeće), čini se da se tim ciljem iz opsega korisnika potpora isključuju poduzetnici koji su prestali s obavljanjem djelatnosti prije podnošenja zahtjeva i koji stoga više nisu dio tržišta koje se namjerava poduprijeti propisima. U slučaju da je prije toga došlo do prenošenja gospodarstva, navedeni cilj treba omogućiti da se među korisnike potpora uključe preuzimatelji gospodarstva koji doprinose stvaranju tržišta koje treba poduprijeti.
- 14 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev smatra da se načelo tržišne potpore ne može zanemariti ni kad je riječ o izvanrednim događajima kao što su epidemije zaraznih bolesti životinja. Naime, prema mišljenju Consiglia di Stato (Državno vijeće), čak i u slučaju izvanrednih događaja propisima o kojima je riječ opravdano se pretpostavlja da postoji funkcionalna veza između potpora dodijeljenih poduzetnicima koji još obavljaju djelatnost i cilja tržišnih potpora.
- 15 S druge strane, Consiglio di Stato (Državno vijeće) ističe da se čini da se propisima prava Europske unije ipak ne zahtijeva podnošenje investicijskog projekta kojim se osigurava da će se potpore vratiti na referentno tržište kako bi taj projekt mogle poduprijeti u budućnosti.
- 16 Naposljetku, sud koji je uputio zahtjev ističe da, čak i ako se potporama o kojima je riječ pripiše svojstvo naknade štete i stoga prizna da se mogu dodijeliti svim poduzetnicima koji su pretrpjeli štetu neovisno o tome jesu li oni obavljali djelatnosti u trenutku podnošenja zahtjeva, ta kvalifikacija, iako neizravno, može ostvariti cilj tržišne potpore. Naime, predviđanje kompenzacijskih mjera koje su korektivne prirode jača prilagodbu poljoprivrednih gospodarstava sanitarnim uredbama i, slijedom toga, povećava povjerenje potrošača u poštovanje mjera za suzbijanje epidemije.